

Bruxelles, 26. svibnja 2016.
(OR. en)

9373/16

JAI 480
DROIPEN 96
COPEN 173
RELEX 429
GENVAL 64
MIGR 98
SOC 348
COSI 93

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika/Vijeće
Br. preth. dok.:	5287/2/16 REV 2
Predmet:	Nacrt zaključaka Vijeća o rješavanju problema trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage

Nacrtom zaključaka Vijeća iz priloga nastoji se ojačati multidisciplinarna suradnja protiv trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage te se nastoji dati doprinos u vezi s trgovanjem ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage za strategiju borbe protiv trgovanja ljudima za razdoblje nakon 2016. koju Komisija namjerava pripremiti. Zaključci se, među ostalim, temelje na rezultatima pet radionica održanih tijekom 2015. te konferencije pod nazivom „Timski rad! Jačanje multidisciplinarnе suradnje protiv trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage”, održane 18. i 19. siječnja 2016. u Amsterdamu. Radionice i konferenciju organizirala je Nizozemska, u suradnji s Luksemburgom, Slovačkom Republikom i Maltom.

Predsjedništvo je predstavilo nacrt zaključaka Vijeća, naveden u prilogu dokumentu 5287/16, te se o njima inicijalno raspravljalo na sastanku Radne skupine za opće poslove uključujući evaluaciju (GENVAL) 3. veljače 2016. Radna skupina GENVAL izrazila je općenitu potporu nacrtu zaključaka Vijeća, pod uvjetom da se u tekstu provedu određene izmjene koje je predložio niz delegacija. Odgovarajuće izmjene unesene su u nacrt zaključaka Vijeća te se o njima ponovno raspravljalo u okviru Radne skupine GENVAL 16. ožujka 2016. i na sastanku Stalnog odbora za operativnu suradnju u području unutarnje sigurnosti (COSI) 18. travnja 2016. Time je postignut dogovor o nacrtu zaključaka, pod uvjetom da se unesu pojedine manje izmjene, što je učinjeno u dokumentu u prilogu ovoj napomeni.

S obzirom na gore navedeno, Coreper se poziva da potvrdi taj dogovor te da nacrt zaključaka Vijeća, kako je naveden u prilogu ovoj napomeni, podnese Vijeću na usvajanje u dijelu „A” dnevnog reda njegova sastanka 9. i 10. lipnja 2016.

**NACRT ZAKLJUČAKA VIJEĆA O RJEŠAVANJU PROBLEMA TRGOVANJA LJUDIMA U
SVRHU IZRABLJIVANJA RADNE SNAGE**

- NAGLAŠAVAJUĆI da je rješavanje problema svih oblika trgovanja ljudima, što obuhvaća izrabljivanje prostitucije drugih ili druge oblike seksualnog izrabljivanja, prisilni rad ili prisilne usluge, među ostalim prošenje, ropstvo ili prakse slične ropstvu, služinstvo slično ropstvu, ili izrabljivanje kriminalnih aktivnosti, ili odstranjivanje organa, od temeljne važnosti te da bi ta nastojanja trebalo energično nastaviti;
- NAGLAŠAVAJUĆI da je trgovanje ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage težak i često organiziran oblik kriminala, kao i teška povreda temeljnih prava utvrđenih u Povelji EU-a o temeljnim pravima, da se mnogim žrtvama, i djecom i odraslima, trguje u svrhu izrabljivanja radne snage putem, primjerice, nasilja, prijetnji ili zlouporabe ranjivosti te se one mogu naći u užasnim okolnostima;
- UVAŽAVAJUĆI činjenicu da su krijumčarenje migranata i trgovanje ljudima dva različita oblika kriminala, obuhvaćena različitim pravnim okvirima na razini EU-a i na međunarodnoj razini, da ti oblici kriminala mogu biti međusobno povezani te da treba poduzeti mjere kako bi se spriječilo da prokrijumčareni migranti, a posebice djeca, zbog svoje moguće ranjivosti postanu žrtve trgovanja ljudima, među ostalim u svrhu izrabljivanja radne snage;

- PODSJEĆAJUĆI na važnost protokola UN-a protiv trgovanja osobama¹ te Konvencije Vijeća Europe (VE) o suzbijanju trgovanja ljudima²;
- PODSJEĆAJUĆI na Direktivu 2011/36/EU³ Europskog parlamenta i Vijeća o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava⁴ te Direktivu 2009/52/EU⁵ Europskog parlamenta i Vijeća o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom kojom su obuhvaćene mjere protiv poslodavaca koji svjesno zapošljavaju državljane trećih zemalja s nezakonitim boravkom koji su žrtve trgovanja ljudima;
- PODSJEĆAJUĆI na zaključke Vijeća naslovljene „Borba protiv novih oblika trgovanja ljudima u državama članicama EU-a”;
- PODSJEĆAJUĆI na Strategiju EU-a za iskorjenjivanje trgovanja ljudima 2012. – 2016.⁶, zaključke Vijeća o novoj Strategiji EU-a za iskorjenjivanje trgovanja ljudima 2012. – 2016. te izvješće u sredini programskog razdoblja o provedbi te strategije⁷;
- PODSJEĆAJUĆI na obnovljenu Strategiju unutarnje sigurnosti EU-a, uključujući Komunikaciju Komisije o Europskom programu sigurnosti te Europski migracijski program;

¹ Protokol Ujedinjenih naroda za sprječavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, posebice ženama i djecom, koji dopunjuje Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminala, Palermo, 2000.

² Serija Ugovora Vijeća Europe (CETS) br. 197.

³ Za Dansku ta Direktiva nije obvezujuća.

⁴ SL L 101, 15.4.2011., str. 1.

⁵ Za Dansku ta Direktiva nije obvezujuća.

⁶ Strategija EU-a za iskorjenjivanje trgovanja ljudima 2012. – 2016., COM(2012) 286 završna verzija od 19. lipnja 2012.

⁷ Izvješće u sredini programskog razdoblja o provedbi Strategije EU-a za iskorjenjivanje trgovanja ljudima, COM(2014) 635 završna verzija, 17. listopada 2014.

- NAGLAŠAVAJUĆI da je Vijeće⁸ istaknulo trgovanje ljudima kao jedan od prioriteta u borbi protiv teških kaznenih djela i organiziranog kriminala u razdoblju 2014. – 2017. u okviru ciklusa politika EU-a za borbu protiv organiziranog i teškog međunarodnog kriminala;
- NAGLAŠAVAJUĆI važnost promicanja dostojanstvenog rada na europskom tržištu rada te promicanja ispunjavanja i primjene relevantnih međunarodnih, EU-ovih i nacionalnih standarda u području radnog prava, radnih uvjeta te zdravlja i sigurnosti na radu, odvrćanja od neprijavljenog rada, njegova sprječavanja te borbe protiv njega, u skladu s raspravama s nedavne konferencije o promicanju dostojanstvenog rada održane u Amsterdamu 8. i 9. veljače 2016.;
- UZIMAJUĆI U OBZIR činjenicu da trgovanje ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage rezultira nepoštenim natjecanjem štetnim za poduzeća čije je poslovanje u potpunosti u skladu s primjenjivim zakonima i propisima;
- NAGLAŠAVAJUĆI napore koje su već uložile Europska komisija i agencije EU-a kako bi se uhvatile u koštac s borbom protiv trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage;
- POZDRAVLJAJUĆI napore država članica koji, među ostalim primjerima, obuhvaćaju uspostavu posebnih istražnih jedinica nadležnih za trgovanje ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage;
- POZDRAVLJAJUĆI rad Europolu i Eurojusta u borbi protiv trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage, istodobno napominjući da se čini da postoji mogućnost za povećanje količine informacija koje se dostavljaju Europolu, kao i broja slučajeva kojima se bavi Eurojust, a koji se odnose na trgovanje ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage;
- POZDRAVLJAJUĆI priručnik „TeamWork!” za stručnjake za multidisciplinarnu suradnju usmjerenu protiv trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage, koji se temelji na doprinosima stručnjaka iz država članica, a koji su sastavili luksemburško, nizozemsko, slovačko i malteško predsjedništvo Vijeća (prethodno i sadašnje predsjedništvo te sljedeća predsjedništva) zajedno s konferencijom „Timski rad!” održanom 18. i 19. siječnja 2016. u Amsterdamu.

⁸ Dok. 12095/13.

Vijeće Europske unije i države članice, koje su se sastale u okviru Vijeća,

NAGLAŠAVAJU važnost suradnje između država članica i agencija EU-a usmjerene protiv trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage putem upotrebe sveobuhvatnog i multidisciplinarnog prekograničnog pristupa kojim se obuhvaća javni sektor, osobito pravosudne službe te službe državnog odvjetništva, policija i druge službe za istragu kriminalnih djela, inspektorati rada, socijalne skrbi i zdravstva, granične službe, službe za imigraciju, veleposlanstva i konzularne službe, lokalne i regionalne vlasti i porezna tijela, kao i privatni sektor, što uključuje poduzeća, njihove dobavljače i podugovaratelje, sindikate i civilno društvo;

ISTIČU da je važno da Europska komisija donese europski program za iskorjenjivanje trgovanja ljudima (u skladu s trenutačnom strategijom EU-a za borbu protiv trgovanja ljudima) kako bi se nastavilo rješavati problem svih oblika trgovanja ljudima, među ostalim u svrhu izrabljivanja radne snage;

ZAKLJUČUJU stoga da bi dolje navedene mjere doprinijele snažnom odgovoru na trgovanje ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage te

TRAŽE OD KOMISIJE da:

- nastavi uključivati multidisciplinarne mjere i djelovanje usmjerene na rješavanje problema trgovanja ljudima, među ostalim u svrhu izrabljivanja radne snage, primjerice u poslovanje poduzeća i njihovih opskrbnih lanaca, te kako bi se dala potpora žrtvama svih oblika trgovanja ljudima u novom europskom programu za iskorjenjivanje trgovanja ljudima (strategiji za borbu protiv trgovanja ljudima nakon 2016.), osobito sljedećim aktivnostima:
 - nastavkom promicanja razmjene najboljih praksi o multidisciplinarnoj suradnji s ciljem pružanja pomoći, potpore i naknade žrtvama trgovanja ljudima, među ostalim u svrhu izrabljivanja radne snage, muškarcima i ženama, odraslima i djeci⁹, pojedinačnim žrtvama i skupinama žrtvi;
 - uvrštenjem u Priručnik o vizama najboljih praksi u uočavanju znakova trgovanja ljudima, među ostalim u svrhu izrabljivanja radne snage, tijekom procesa obrade zahtjeva za vizu;
 - poticanjem država članica na jačanje razmjene najboljih praksi i mjera za smanjenje potražnje za robom koju proizvode žrtve trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage ili uslugama koje pružaju takve žrtve;
 - daljnjim jačanjem koordiniranog vanjskog djelovanja EU-a protiv trgovanja ljudima, među ostalim u svrhu izrabljivanja radne snage;
 - poticanjem suradnje s poduzećima, kao i dobavljačima i podugovarateljima te sindikatima, koja je usmjerena protiv trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage;

⁹ U skladu s člankom 2. stavkom 6. Direktive 2011/36 o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava, „dijete” znači bilo koja osoba mlađa od 18 godina.

- nastavkom osiguravanja odgovarajućeg financiranja za aktivnosti usmjerene protiv trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage, te osobito:
 - za poticanje praktične i operativne suradnje među državama članicama usmjerene protiv trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage, primjerice putem projekata o zajedničkim inspekcijama;
 - za razvoj i provedbu kampanja za podizanje razine svijesti o trgovanju ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage koje su namijenjene profesionalcima i općoj javnosti te za informiranje ranjivih skupina kako bi bile upućenije u svoja prava;
 - za cjelovito uključenje inspektorata rada i drugih inspektorata te lokalnih i regionalnih vlasti, prema potrebi u suradnji s Odborom regija, u multidisciplinarnu (EU) suradnju protiv trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage, primjerice poticanjem primjene administrativnog pristupa u borbi protiv tog oblika izrabljivanja;
- za daljnje djelovanje koje je koordinirano s međunarodnim organizacijama i drugim europskim tijelima, osobito Skupinom stručnjaka Vijeća Europe za trgovanje ljudima (GRETA), te cjelovito iskorištavanje njihovih izvješća o praćenju.

POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE da:

- u potpunosti provedu Direktivu 2011/36/EU¹⁰ i osiguraju da sve žrtve mogu ostvariti prava koja su im osigurana tom Direktivom, da usto poduzmu mjere za učinkovito sprječavanje trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage te da kazneno gone trgovce ljudima te da u potpunosti provedu Direktivu 2009/52¹¹;
- razmotre ratifikaciju Protokola iz 2014. uz Konvenciju o prisilnom radu iz 1930. Međunarodne organizacije rada, kako je dogovoreno u okviru Odluke Vijeća (EU) 2015/2071¹²;
- ojačaju multidisciplinarnu nacionalnu i prekograničnu suradnju i razmjenu informacija s ciljem borbe protiv trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage, među ostalim u okviru ciklusa politika EU-a za borbu protiv organiziranog i teškog kriminala, uključivanjem širokog raspona dionika u aktivnosti povezane s ovom temom koje su dio operativnog akcijskog plana EU-a za borbu protiv trgovanja ljudima kao prioriteta EU-a u borbi protiv kriminala, opskrbljujući istražne jedinice nadležne za borbu protiv trgovanja ljudima alatima koji su im potrebni kako bi mogli igrati svoju ulogu i na nacionalnoj razini i na razini EU-a, te uspostavom zajedničkih istražnih timova kada je to moguće, relevantno i u skladu s nacionalnim pravom;
- proaktivno provode financijske istrage u svim slučajevima trgovanja ljudima, među ostalim u svrhu izrabljivanja radne snage, kako bi se prikupili dokazi, mapirale kriminalne organizacije, prikupile financijske obavještajne informacije te utvrdila, zamrznula i zaplijenila imovina stečena kaznenim djelom;
- zajednički provode, kada je to moguće, istodobne kampanje za podizanje razine svijesti u zemljama podrijetla i odredišta kako bi se smanjila potražnja za robom koju proizvode žrtve trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage ili uslugama koje pružaju takve žrtve te kako bi se suzbila opskrba takvom robom i uslugama;
- osiguraju osposobljavanje (specijalizirano i multidisciplinarno osposobljavanje) namijenjeno profesionalcima u svim relevantnim tijelima i organizacijama uključenima u multidisciplinarni pristup, među ostalim o tome kako uočiti i utvrditi trgovanje ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage te prikupiti dokaze o njemu, kako kazneno goniti optuženike za takvo trgovanje ljudima te kako poduprijeti njegove žrtve u ostvarivanju njihovih prava;

¹⁰ Za Dansku ta Direktiva nije obvezujuća.

¹¹ Za Dansku ta Direktiva nije obvezujuća.

¹² SL L 301, 18.11.2015., str. 47.

- osiguraju financiranje i dovoljne resurse za mjere kojima je cilj rješavanje problema trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage te potreba i prava njegovih žrtava;
- opskrbe inspektorate rada i druge inspektorate alatima koji su im potrebni kako bi igrali svoju ulogu u multidisciplinarnoj suradnji usmjerenoj protiv trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage, i na nacionalnoj razini i na razini EU-a; ti su alati, primjerice, registar EU-a u kojemu su detaljno navedene ovlasti relevantnih inspektorata te njihove osobe za kontakt, upućivanje inspektora u inspektorate u drugim državama članicama te načini razmjene iskustva, najboljih praksi i trendova; te da u tu svrhu:
- istraže mogućnosti olakšavanja prekogranične suradnje među inspektoratima rada i drugim inspektoratima, primjerice mogućnosti za uspostavu mreže EU-a za inspektorate rada i druge inspektorate u vezi s trgovanjem ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage te razvoj alata kojima bi se podupirala ta suradnja.

POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU da ojačaju svoju potporu kriminalističkim istragama i pravosudnoj suradnji za borbu protiv trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage te da, zajedno s privatnim sektorom, promiču mjere, prakse i norme za sprječavanje trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage.

POZIVAJU SLJEDEĆE AGENCIJE EU-a:

- EASO: da osigura da trgovanje ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage bude sadržano u alatima razvijenima za uočavanje žrtava trgovanja ljudima tijekom postupaka povezanih s azilom;
- Europol: da podrži tijela država članica za izvršavanje zakonodavstva u multidisciplinarnoj suradnji u vezi s trgovanjem ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage, primjerice pozivanjem inspektora rada i drugih relevantnih dionika na sastanke u okviru platforme EMPACT THB, operativne sastanke te akcijske dane povezane s tom temom; da pomaže državama članicama u proaktivnom korištenju financijskim istragama u svim slučajevima trgovanja ljudima, među ostalim u svrhu izrabljivanja radne snage, te da razmjenjuje znanja o prikupljanju dokaza, mapiranju kriminalnih organizacija, prikupljanju financijskih obavještajnih informacija te utvrđivanju, zamrzavanju i zapljenjivanju imovine stečene kaznenim djelom, što obuhvaća sve relevantne dionike, poput financijsko-obavještajnih jedinica (FOJ), službi državnog odvjetništva, poreznih tijela te financijskih ustanova.

- Frontex: da nastavi razvijati profile rizika namijenjene graničnim službenicima na zračnim, kopnenim i morskim granicama kako bi utvrdili potencijalne žrtve i počinitelje trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage;
- Eurojust: da nastavi pomagati državama članicama u koordinaciji pravosudne prekogranične suradnje usmjerene protiv trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage te da doprinese jačanju zajedničkog kapaciteta država članica u tom području, među ostalim povećanjem broja istraga i kaznenih progona u vezi s trgovanjem ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage, prema potrebi;
- CEPOL, EJTN i EIGE: da osiguraju redovno i primjereno osposobljavanje za rješavanje problema trgovanja ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage, među ostalim o tome kako uočiti i utvrditi trgovanje ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage, kako prikupiti dokaze o njemu te kako kazneno goniti optuženike za takvo trgovanje ljudima, povezujući, prema potrebi, policijske službe, inspektorate rada i druge vladine agencije.

POZDRAVLJAJU Studiju o sudskoj praksi povezanoj s trgovanjem ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage, Studiju o skupinama izloženima visokom riziku od trgovanja ljudima te Studiju o inicijativama za sprječavanje trgovanja ljudima koje je objavila Europska komisija, kao i izvješće FRA-e o teškim oblicima izrabljivanja radnika te suradnju s Eurofoundom usmjerenu na razvoj vodiča za najbolje prakse¹³ namijenjenog posrednicima na tržištu rada kako bi sprječavali trgovanje ljudima u svrhu izrabljivanja radne snage, i osobito POZIVAJU sve dionike da pripreme i dostave relevantne priručnike i uputstva, vodeći računa o ciljnoj publici;

POZIVA predsjedništvo, Komisiju i sve relevantne agencije i tijela EU-a da Vijeće izvijeste, prema potrebi i u odgovarajućem trenutku, o napretku u provedbi ovih zaključaka.

¹³ Još nije objavljen.